

## KARTA MODUŁU KSZTAŁCENIA

|                                                                                                                             |                               |                              |           |             |           |                    |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|------------------------------|-----------|-------------|-----------|--------------------|-------------------|
| Informacje ogólne<br>PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY<br>WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ |                               |                              |           |             |           |                    |                   |
| Kierunek studiów:                                                                                                           | Fizjoterapia                  |                              |           |             |           |                    |                   |
| Profil studiów:                                                                                                             | Praktyczny                    |                              |           |             |           |                    |                   |
| Forma studiów:                                                                                                              | Stacjonarne                   |                              |           |             |           |                    |                   |
| Nazwa modułu:                                                                                                               | Pedagogika ogólna i specjalna |                              |           |             |           |                    |                   |
| Kod modułu kształcenia:                                                                                                     | MK_MF021                      |                              |           |             |           |                    |                   |
| Rodzaj modułu kształcenia:                                                                                                  | Obowiązkowy                   |                              |           |             |           |                    |                   |
| Rok studiów                                                                                                                 | 1                             | Forma zajęć i liczba godzin: |           |             |           |                    |                   |
| Semestr                                                                                                                     | 1                             | Wykłady                      | Ćwiczenia | Laboratoria | Seminaria | Zajęcia praktyczne | Praktyka zawodowa |
| Liczba punktów ECTS:                                                                                                        | 2                             | 30                           | 20        |             |           |                    |                   |
| Forma zaliczenia                                                                                                            | Zaliczenie na ocenę           |                              |           |             |           |                    |                   |

### Autor programu:

dr Grażyna Maciak

### Cele kształcenia:

- Cel 1: Przekazanie studentom wiedzy z zakresu podstaw pedagogiki jako nauki nauczania i uczenia się przez całe życie.
- Cel 2: Przygotowanie studentów do pracy z pacjentem w zakresie działań pedagogiczno – dydaktycznych o profilu społecznym.

### Wymagania wstępne:

Brak wymagań wstępnych

### Efekty kształcenia:

#### Wiedza:

EK1: Posiada wiedzę na temat psychopedagogicznych uwarunkowań pracy z osobami niepełnosprawnymi.

EK2: Zna terminologię i posiada podstawową wiedzę z zakresu socjologii ogólnej i specjalnej w zakresie właściwym dla kierunku fizjoterapia.

#### Umiejętności:

EK3: Student potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem w zakresie planowania i wykonywania różnych działań z zakresu fizjoterapii.

EK4: Rozpoznaje problemy somatyczne i psychologiczne pacjenta w zakresie właściwym dla wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

EK5: Posługuje się zasadami i normami etycznymi w podejmowaniu działalności.

EK6: Wykorzystuje wiedzę w zakresie adaptacyjnej aktywności ruchowej dla doboru różnych form zajęć terapeutycznych z osobami niepełnosprawnymi.

EK7: Potrafi wykorzystywać poglądy innych specjalistów przy formułowaniu opinii na temat określonego postępowania usprawniającego oraz pracować w zespole interdyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem.

Kompetencje społeczne:

EK8: Student przestrzega zasad etyki zawodowej w pracy z pacjentem i w zespole terapeutycznym oraz postępuje zgodnie z zasadami współżycia społecznego.

**Treści kształcenia:**

Wykłady:

| Kod | Tematyka zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Liczba godzin |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| W1  | Rozwój pedagogiki. Etymologia pojęć: źródła, cele, funkcje i zadania pedagogiki. Związek pedagogiki z innymi naukami. Działy pedagogiki oraz podstawowe dyscypliny.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 3             |
| W2  | Od nauczania do uczenia się. Od kształcenia do samokształcenia. Definicja pojęć. Style uczenia się.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 3             |
| W3  | Teorie wybranych oddziaływań wychowawczych. Strategie edukacyjne oraz metody nauczania i samokształcenia. Podział i charakterystyka. Zasady doboru i wykorzystanie w procesie nauczania i samodzielnego poszukiwania wiedzy.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 3             |
| W4  | Instytucje wychowania: rodzina, grupy rówieśnicze, placówki oświatowe itp.<br>Mass media : korzyści i zagrożenia.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 3             |
| W5  | Rodzina dysfunkcyjna. Dziecko w rodzinie dysfunkcyjnej. Praca z dzieckiem nieśmiałym. Kłamstwo u dzieci.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 3             |
| W6  | Wybrane problemy pedagogiki u dzieci młodzieży. Dziecko z problemem wychowawczym. Dziecko wybitnie uzdolnione.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 3             |
| W7  | Uczenie oparte o kompetencje. Ewaluacja procesu kształcenia: zasady, cele i metody.<br><br>Kształcenie ustawiczne : narzędzie rozwoju i własne potencjału. Zdobycie wiedzy i kształcenie kompetencji.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3             |
| W8  | Pedagogika dziecka upośledzonego umysłowo (oligofrenopedagogika) – przedmiot zainteresowań, zakres pedagogiki specjalnej i metody terapeutyczne. Rola fizjoterapeuty w pracy z dzieckiem z obniżoną sprawnością intelektualną. Pedagogika dziecka niedowidzącego i niewidomego (tyflopedagogika) – przedmiot zainteresowań, zakres pedagogiki specjalnej i metody terapeutyczne. Pedagogika dziecka niedosłyszającego i głuchoniemego (surdopedagogika) – przedmiot zainteresowań, zakres pedagogiki specjalnej i metody terapeutyczne. Pedagogika dziecka nieprzystosowanego społecznie (resocjalizacja) – przedmiot zainteresowań, zakres pedagogiki specjalnej i metody | 3             |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| W9  | <p>terapeutyczne.</p> <p>Ogólnoświatowe zalecenia dotyczące rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób zaangażowanie Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawy osób niepełnosprawnych.</p> <p>Zalecenia Rady Europy dotyczące spraw osób niepełnosprawnych.</p> <p>Zalecenia Unii Europejskiej o formie zatrudnienia osób o obniżonej sprawności fizycznej i psychicznej.</p> <p>Polityka międzynarodową Organizacji Pracy w odniesieniu do rehabilitacji zawodowej.</p> | 3 |
| W10 | <p>Pedagogika dziecka przewlekle chorego (pedagogika terapeutyczna) – przedmiot zainteresowań, zakres pedagogiki specjalnej i metody terapeutyczne. Terapia zajęciowa i zakłady pracy chronionej jako elementarne formy rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Podstawowe i specjalistyczne programy pracy z osobami trwale okaleczonymi.</p>                                                                                                                     | 3 |

Ćwiczenia:

| Kod | Tematyka zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Liczba godzin |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| C1  | <p>Pedagogika specjalna – rys historyczny, ewolucja i jej interdyscyplinarne aspekty. Kształcenie pedagogów specjalnych w polskim systemie edukacyjnym i integracyjnym. Skuteczność procesu rehabilitacji (fizycznej, pedagogicznej, psychicznej i społecznej) jako konieczność poznania uwarunkowania życiowych pacjenta. Koncepcja wielostronnego rozwoju osobowości osoby przewlekle chorej warunkiem pozytywnych efektów działań terapeutycznych na wszystkich szczeblach (fizycznym, psychicznym i pedagogicznym).</p> | 2             |
| C2  | <p>Podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki specjalnej. Rehabilitacja, rewalidacja. Współczesne metody w rewalidacji osób z niepełnosprawnością.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2             |
| C3  | <p>Społeczne i pedagogiczne mechanizmy kształtowania motywacji i postaw pacjenta.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2             |
| C4  | <p>Metody poznania pacjenta i komunikacji.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2             |
| C5  | <p>Korektura, kompensacja, usprawnianie, aktywizowanie pacjenta a metody oddziaływania wychowawczego.</p> <p>Postawy wobec niepełnosprawnych. Stygmatyzacja i etykietowanie. Status, rodzina, edukacja i zatrudnienie a niepełnosprawność. Socjalizacja. Dyskryminacja. Segregacja. Integracja. Koncepcja barier i wyrównywania szans. Socjologia zawodu fizjoterapeuty.</p>                                                                                                                                                | 2             |
| C6  | <p>Problemy rehabilitacji pacjenta w domu rodzinnym. Formy i metody współpracy z rodziną.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2             |
| C7  | <p>Pedagogika terapeutyczna – techniki postępowania z dzieckiem hospitalizowanym i przewlekle chorym w świetle nowoczesnych standardów europejskich i światowych. Czynniki</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2             |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| C8  | psychospołeczne dziecka przewlekle chorego.<br>Pedagogika wobec kryzysów życiowych - terapeutyczne aspekty ich przezwyciężania jako ważne zadanie edukacji. Rodzina a kryzysy życiowe. Poziom leku u rodziców dzieci niepełnosprawnych i przewlekle chorych – niektóre uwarunkowania sytuacyjne. Zaburzenia w zachowaniu a trudności w nauce dziecka hospitalizowanego. Kwalifikacja pedagogów i poradnictwo.                                          | 2 |
| C9  | Edukacyjne przygotowanie osób niepełnosprawnych do pokonywania trudności i zagrożeń wynikających z tempa życia we współczesnym świecie w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej. Przykładowe ośrodki szkoleniowe na wszystkich szczeblach z zakresu kształcenia podstawowego, średniego, zawodowego i wyższego dla osób niepełnosprawnych w Polsce i na świecie                                                                                  | 2 |
| C10 | Kształcenie studentów fizjoterapii do pracy z dziećmi specjalnej troski. Akademia Pedagogiki Specjalnej kierunku kształcenia na studiach podyplomowych. Wymogi Unii Europejskiej stawianie szkole integracyjnej. Rola fizjoterapeuty w pracy z dzieckiem przewlekle chorym w świetle współczesnych standardów postępowania dotyczącym przygotowania go do życia w świecie ludzi zdrowych i podejmowania wyzwań na miarę swoich możliwości zdrowotnych. | 2 |

#### Metody kształcenia:

1. Wykład konwersatoryjny
2. Ćwiczenia praktyczne

#### Całkowity nakład pracy studenta:

|                                                                                                                             |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Godziny kontaktowe (wykład, ćwiczenia, laboratorium, seminarium, projekt, konsultacje, obecność na egzaminie itd.)          | 50 |
| Przygotowanie się do zajęć, w tym czytanie wskazanej literatury                                                             | 0  |
| Przygotowanie się do kolokwium                                                                                              | 0  |
| Przygotowanie się do egzaminu                                                                                               | 0  |
| Inne                                                                                                                        | 0  |
| Razem                                                                                                                       | 50 |
| Liczba punktów ECTS dla modułu kształcenia                                                                                  | 2  |
| Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć praktycznych, laboratoryjnych, projektowych i praktyk zawodowych | 1  |

#### Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia

| Z zakresu wiedzy | Efekty kształcenia do przedmiotu |
|------------------|----------------------------------|
|------------------|----------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| <p>Oceny :</p> <p>51-60% prawidłowych odpowiedzi – 3,0</p> <p>61-70% prawidłowych odpowiedzi – 3,5</p> <p>71-80% prawidłowych odpowiedzi – 4,0</p> <p>81-90% prawidłowych odpowiedzi – 4,5</p> <p>91-100% prawidłowych odpowiedzi – 5,0</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | EK1, EK2                                |
| <b>Z zakresu umiejętności</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Efekty kształcenia do przedmiotu</b> |
| <p><b>Sprawdzian umiejętności i wiedzy:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zaliczenie praktyczne (obserwacja wykonawstwa),</li> <li>• realizacja zleconego zadania</li> </ul> <p><b>Kryteria ocen z zakresu umiejętności i wiedzy ocenianych przez prowadzącego:</b></p> <p><b>5,0</b> – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu metod i strategii uczenia się w kontakcie z pacjentem/klientem. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje najwyższe oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.</p> <p><b>4,5</b> – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu metod i strategii uczenia się w kontakcie z pacjentem/klientem. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 80% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.</p> <p><b>4,0</b> – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu metod i strategii uczenia się w kontakcie z pacjentem/klientem. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 60% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.</p> <p><b>3,5</b> – student biernie uczestniczy w zajęciach, częściowo potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu metod i strategii uczenia się w kontakcie z pacjentem/klientem. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje poprawne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.</p> <p><b>3,0</b> – student biernie uczestniczy w zajęciach, częściowo potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu metod i strategii uczenia się w kontakcie z pacjentem/klientem. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje poprawne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.</p> <p><b>2,0</b> – student biernie uczestniczy w zajęciach, nie potrafi wykorzystać wiedzy z zakresu metod i strategii uczenia się w kontakcie z pacjentem/klientem. Uczestniczy nieregularnie na</p> | EK3                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| zajęcia, nie jest do nich przygotowany i uzyskuje negatywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                         |
| <b>Z zakresu kompetencji społecznych</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Efekty kształcenia do przedmiotu</b> |
| <b>Kryteria ocen z zakresu kompetencji społecznych ocenianych przez prowadzącego, kolegów i pacjentów w formie przedłużonej obserwacją postaw i zachowań:</b><br><b>5,0</b> - student potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole z uwzględnieniem zasad etycznych.<br><b>4,5</b> – student potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole z uwzględnieniem zasad etycznych.<br><b>4,0</b> – W większości przypadków student potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole z uwzględnieniem zasad etycznych .<br><b>3,5</b> – Prawie zawsze student potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole z uwzględnieniem zasad etycznych.<br><b>3,0</b> – Prawie zawsze student potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole z uwzględnieniem zasad etycznych.<br><b>2,0</b> –Nie potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole, nie uwzględnia zasad etycznych. | EK4                                     |

#### **Kryterium oceny efektów zajęć praktycznych:**

Ustalenie oceny końcowej z ćwiczeń odbędzie się na podstawie ocen częściowych otrzymanych przez studenta w czasie trwania zajęć i obecności na zajęciach. W przypadku nieobecności obowiązkowe jest odrobienie zajęć z inną grupą zgodnie z zasadami zaliczania przedmiotu. Ocena końcowa z ćwiczeń obliczana jest według wzoru 75% oceny umiejętności + 25% oceny kompetencji społecznych.

#### **Metody weryfikacji efektów kształcenia przedmiotu:**

##### **Ocena formująca:**

- test
- model postępowania
- aktywność podczas zajęć
- obserwacja zachowań

##### **Ocena podsumowująca:**

Średnia ważona ocen formujących

#### **Tabela odniesień dla modułu kształcenia**

| Efekt kształcenia | Odniesienie danego efektu do efektów kierunkowych | Cel kształcenia | Treści programowe | Metody kształcenia        | Metody weryfikacji efektów kształcenia |
|-------------------|---------------------------------------------------|-----------------|-------------------|---------------------------|----------------------------------------|
| EK1               | K_W23<br>K_W28                                    | Cel1            | W1 – W10          | wykład<br>konwersatoryjny | Test                                   |

|     |       |      |          |                           |                                                     |
|-----|-------|------|----------|---------------------------|-----------------------------------------------------|
| EK2 | K_W33 | Cel1 | W1 – W10 | wykład<br>konwersatoryjny | Test                                                |
| EK3 | K_U21 | Cel2 | C1 - C10 | ćwiczenia<br>praktyczne   | Model<br>postępowania<br>Aktywność<br>podczas zajęć |
| EK4 | K_U22 | Cel2 | C1 - C10 | ćwiczenia<br>praktyczne   | Obserwacja<br>zachowań                              |
| EK5 | K_U31 | Cel2 | C1 - C10 | ćwiczenia<br>praktyczne   | Obserwacja<br>zachowań                              |
| EK6 | K_U32 | Cel2 | C1 - C10 | ćwiczenia<br>praktyczne   | Obserwacja<br>zachowań                              |
| EK7 | K_U35 | Cel2 | C1 - C10 | ćwiczenia<br>praktyczne   | Obserwacja<br>zachowań                              |
| EK8 | K_K03 | Cel2 | C1 - C10 | ćwiczenia<br>praktyczne   | Obserwacja<br>zachowań                              |

#### Literatura podstawowa:

1. Śliwerski B., Kwieciński Z., Pedagogika. Tom 1, Tom 2, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2011.
2. Łobocki M., Teoria Wychowania w zarysie, Wyd. Impuls 2010.
3. Wołoszyn S., Rozwój i zmienność wychowania i kształcenia. W: Pedagogika. Podręcznik akademicki, Kwieciński Z. i Śliwerski B. (red.). Warszawa 2005.
4. Krzysztof Kruszewski ( red. nauk.) Sztuka nauczania Tom, Tom 2 Wyd. Naukowe PWN 2005.
5. Dykcik W. Pedagogika specjalna, Poznań, 2005.
6. Pałak Z., Bujnowska A., Pawlak A. Aktualne problemy edukacji i rehabilitacji osób niepełnosprawnych w biegu życia, Lublin, 2010.

#### Literatura uzupełniająca:

1. Nowak B., Rodzina w kryzysie Studium resocjalizacyjne, Wyd. Naukowe PWN 2012.
2. Siemieniecki B., Pedagogika medialna Tom 1, Wyd. Naukowe PWN 2008.
3. Holton III E., Knowles M., Swanson R., Edukacja dorosłych. Kraków 2009.
4. Szumski G., Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych Sens i granice zmiany edukacyjnej, Wyd. Naukowe PWN 2012.
5. Limont W., Uczeń zdolny. Jak go rozpoznać i jak z nim pracować. Gdańsk 2010.
6. Sowa J., Wojciechowski F. Proces rehabilitacji w kontekście edukacyjnym, Rzeszów, 2001.